

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121200900
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:2121200900.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloleté deti S. C., F.. XX.XX.XXXX a P. C., F.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, deti rodičov: C. Š., F.. XX.XX.XXXX, T. B., T.P. XXX/XX, toho času H., F. XXX/XX a otca S. C., F.. XX.XX.XXXX, T. C. XXX, právne zastúpeného Mgr. Jaroslavou Krajčovičovou Šokovou, advokátkou so sídlom Hlohovec, SNP 10, o zmene výchovného prostredia detí na návrh otca maloletých, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, otec maloletých, sa návrhom doručeným okresnému súdu Trnava dňa 17.02.2021 domáha zmeny výchovného prostredia detí rozhodnutím súdu, ktorým by boli zverené otcovi detí, pričom navrhol určiť primerané výživné a styk matky s deťmi neupravovať. Zároveň sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia v rovnakom rozsahu.

2. Návrh odôvodnil tak, že maloletí P. I. S. boli rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/29/2020-67 z 23.09.2020 zverení do osobnej starostlivosti a výchovy matke, pričom bolo určené výživné otca k mal. S. vo výške 130,-€ a k mal. P. 120,-€ mesačne. Maloletí žili s matkou, pokým rodičia matky, u ktorej s deťmi žila po dlhodobých nezhodách oznámili, že u nich s deťmi nemôže ďalej zostať. Preto matka s deťmi prišla dňa 14.01.2021 do domácnosti otca detí, po pár dňoch odišla údajne k lekárovi, neskôr otcovi oznámila, že sa vrátila bývať k rodičom, avšak tí si neželajú, aby sa vrátila s deťmi. Otec má s deťmi silné citové puto. Bol s mal. P. v mesiacoch 03/2020 až 07/2020 na materskej dovolenke. V rodine sa o deti viac staral a trávil s deťmi aktívne voľný čas. Od 14.01.2021 sú deti u otca, matka deti nenavštívila, otec o deti zabezpečuje starostlivosť, od 09.02.2021 je s deťmi otec doma a požiadal o pandemickú OČR. Neodkladné opatrenie je odôvodnené tým, že zdravie a priaznivý vývoj detí je ohrozený.

3. Tunajšiemu súdu bola postúpená vec dňa 25.02.2021 Okresným súdom Trnava.

4. Súd uznesením č.k. 2P/8/2021-35 z 02.03.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

5. Súd dožiadal ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec o správu k pomerom maloletých, pričom zo správy z 01.03.2021 vyplýva, že deti spolu s ich otcom majú v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starého otca detí, k dispozícii samostatnú bytovú jednotku. Deti majú svoju detskú izbu, v domácnosti sú vhodné podmienky na výchovu detí. Deti prejavovali silnú náklonnosť k otcovi. Matka sa o deti podľa vyjadrenia otca momentálne nezaujíma. Naposledy bola za deťmi dňa 08.02.2021 v

domácnosti otca. Otec matke nebráni v kontakte s deťmi, no tá záujem neprejavuje, ba ani o telefonický kontakt. Otcovi detí mala uviesť, že sa musí sama dať dokopy a potom príde pre deti.

6. Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 01.03.2021 bol s matkou vykonaný pohovor telefonicky. Tá uviedla, že je zamestnaná cez personálnu agentúru na 8 hodinové pracovné zmeny. Matka potvrdila, že medzi ňou a jej otcom nastali konflikty ohľadom maloletých detí a bola požiadaná, aby opustila domácnosť jej rodičov. Pretože nemala kam ísť bývať, dňa 14.01.2021 odišla z obce Chynorany do Dvorníkov a požiadala o pomoc otca detí. Rodičia detí sa mali dohodnúť, že otec detí bude dočasne zabezpečovať starostlivosť o deti, kým sa matka zamestná, vyrieši si bytovú otázku a absolvuje nevyhnutné lekárske vyšetrenia. Matka bola prekvapená návrhom otca na zmenu výchovného prostredia detí. Od 20.02.2021 je matka detí v domácej karanténe, kde by mala zotrvať do 05.03.2021. Rodičia detí sa údajne dohodli, že ak sa matka bude cítiť dobre, dňa 06.03.2021 prevezme deti od otca. Dňa 01.03.2021 mali s otcom detí komunikovať o podanom návrhu na ktorom otec trvá.

7. K návrhu otec detí predložil čestné vyhlásenia svojho otca aj krstného otca, podľa ktorých sa o deti riadne stará. Priložil aj elektronickú komunikáciu s matkou detí, kde sa rieši pomoc matke, ktorá prišla o bývanie u rodičov.

8. Súd vykonal pojednávanie dňa 31.03.2021 za prítomnosti rodičov detí a kolízneho opatrovníka, v neprítomnosti ospravedlnenej právnej zástupkyne, vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a oboznámením listín a pripojených spisov pričom ďalej súd uvádza len dôkazy, ktoré mali vplyv na rozhodnutie vo veci.

9. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/29/2020-67 zo dňa 23.09.2020 právoplatným dňa 17.10.2020 súd rozhodol tak, že maloletý S. a maloletý P. boli zverení do osobnej starostlivosti a výchovy matky maloletých. Obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec maloletých je povinný s účinnosťou od 23.09.2020 prispievať na výživu maloletého S. sumou 130,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Otec maloletých je povinný s účinnosťou od 23.09.2020 prispievať na výživu maloletého P. sumou 120,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Zročné výživné na S. a P. súd neurčil. Súd upravil styk otca s deťmi tak, že ten je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň vždy v čase od piatku od 18.30 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že ak otec najneskôr 48 hodín pred začatím vyššie uvedenej úpravy styku matke formou krátkej textovej správy (SMS) oznámi, že počas tohto nepárneho kalendárneho týždňa má v uvedenom čase pracovnú zmenu a žiada náhradný termín styku, matka sa zaväzuje poskytnúť mu náhradný termín styku s deťmi nasledujúci kalendárny týždeň v rovnakom rozsahu ako je vyššie uvedený. V čase osobitnej úpravy, kedy sa nerealizuje úprava uvedená v bode V. rozsudku, je otec maloletých oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v každý páry kalendárny rok vždy v čase od 25.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok v čase od 23.12. od 18.30 hod do 25.12. do 10.00 hod., každý kalendárny rok vždy na Veľkonočnú nedeľu od 18.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18.00 hod., každý kalendárny rok v čase od 15.07. od 10.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a vždy v čase od 15.08. od 10.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod. Matka je povinná deti na styk s otcom pripraviť, odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca v mieste bydliska otca a tam si po skončení styku aj maloleté deti prevziať.

10. Podľa pracovnej zmluvy zo dňa 04.02.2021 so zamestnávateľom ManpowerGroup Slovensko s.r.o. pracuje matka detí u užívateľského zamestnávateľa Alfacable Slovakia s.r.o., so sídlom Partizánske, Cintorínska 40, pracovný pomer vzniká dňom 08.02.2021 a je uzavretý na dobu určitú do 31.08.2021. Je zamestnaná ako operátorka výroby so mzdou 3,82-€ na hod. Od 08.02.2021 je takto evidovaná aj v Sociálnej poisťovni čo vyplýva z lustrácie.

11. Podľa nájomnej zmluvy z 16.02.2021 na č.l. 68-72 má ako nájomca matka detí prenajatý na dobu určitú od 16.02.2021 do 31.07.2021 byt na F.Ž. K. XXX/XX v H. za sumu nájomného 380,-€ vrátane energií.

12. Otec detí je zamestnaný v spol. Baekert Hlohovec, a.s. od 16.03.2017. Jeho príjem za celý odpracovaný mesiac je cca na úrovni 1000,-€ (rozmedzie 860-1200,-€).

13. Podľa aktualizovanej správy o šetrení pomerov rodine detí z 30.03.2021 matka pracuje v 8-hodinovej prevádzke s mesačným príjmom 450-500,-€. Býva v prenajatom byte s deťmi. Domácnosť je zariadená potrebným nábytkom. Počas terénnej soc. práce bola v domácnosti kamarátka matky J. G., študentka, ktorá matke pomáha zabezpečovať starostlivosť o deti, keď je matka v zamestnaní. Matka prejavila záujem, aby deti pokračovali v predškolskej príprave v Chynoranoch, kam ich matka bude vodiť vlakom. Tvrdí, že zmeny si vie prispôbiť. Uviedla, že s otcom detí sa vedia dohodnúť až na veci, ktoré sa netýkajú detí. Orgán SPODaSK navrhuje návrhu nevyhovieť.

14. Podľa priloženého čestného vyhlásenia z 31.03.2021 J. G., T. H., R. Z. XXXX/XX vyhlasuje, že opatruje deti kým nenastúpia do škôlky a kým je matka detí v práci.

15. Na pojednávaní otec detí uviedol, že keď prišla matka detí s deťmi 14.01.2021, bol po nočnej, spal, vôbec nevedel, že príde. Priviezla aj deti, nevedel, že majú u neho zostať a ostanú dva mesiace. Vôbec nevedel, že má nejaké problémy, dokonca sa vtedy ani nestretli pretože spal po nočnej a deti nechala u brata. Prvé dva týždne však bývala u neho, bola tam s deťmi. Po dvoch týždňoch odišla opäť, keď sa zobudil po nočnej, vôbec sa predtým nehádali, potom mu povedala, že išla k lekárovi. Najprv povedala, že príde za deň, potom za dva, potom že príde za týždeň a neskôr neprišla. V januári matka detí dostala výživné, vo februári jej ho neposlal lebo boli deti u neho, v marci prišla pred dátumom splatnosti preto, aby dostala výživné. Asi týždeň predtým hovorila, že si príde pre deti. Neskôr mu povedala, prišla k nemu lebo ju starí rodičia detí vyhodili, pokiaľ tam bude bývať s deťmi. V čase, keď prišla pre deti, už vedel, kde bude bývať, že má zabezpečené bývanie. Oni celkom podľa rozsudku nešli, vždy sa na styku dohodli. Naposledy som bol s deťmi tri dni okolo 15.03. On naďalej býva na tej istej adrese spolu s rodičmi, má k dispozícii prerobený suterén.

16. Matka detí uviedla, že s jej otcom má naštartené vzťahy, rodičia potrebovali pokoj, nevyhovovalo im, že sú v byte okrem nej aj jej deti. Ona však nemala na depozit na nájom, potrebovala pôžičku, preto to trvalo, kým ju dostala, rodičia však ešte predtým požiadali, aby s deťmi odišla. Otec detí nevedel, že príde aj s deťmi a že rodičia si neprajú, aby naďalej u nich bývali, nevie prečo mu o tom vopred nepovedala. Keď prišla, bol rád, povedal, že jej pomôže. Ona u otca detí bývala asi dva týždne od 14.1. do konca januára, bola v tom čase bez práce, potrebovala si vybaviť kontroly u lekárov, vyšetrenia, preto sa vrátila k rodičom, požiadala ho, či môžu deti zostať u neho, on s tým súhlasil. Na to otec detí uviedol, že s tým nesúhlasil. Bol v tom, že matka detí príde od lekára ku nemu naspäť, no neprišla. Rodičia detí priznali, že počas pobytu matky u otca mali raz intímny styk. Matka detí pracovala od 8.2., pre deti skôr neprišla, lebo nevedela, že sa dajú prispôbiť zmeny. Neskôr bola pozitívna na COVID-19, karanténa skončila 5.3. a 6.3. si išla pre deti. Vzťah s rodičmi sa zlepšil, pomáhajú jej. Deti v súčasnosti do škôlky nechodia, deti mohli chodiť do škôlky len na pol dňa. Otec uviedol, že je to z toho dôvodu, že deti brala škôlka na celý deň len pokiaľ sú deti samostatnejšie, čo ich ešte nie sú. O deti sa v čase, keď je matka v práci, stará jej kamarátka, ktorá je študentka. Otec uviedol, že býva s matkou, pričom tá hoci pracuje, tak by mohla bývať doma okolo 12.00 hod. a má možnosť mu pomôcť s deťmi. Matka uviedla, že deti vychádzajú s otcom dobre, ľúbia ho.

17. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

20. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvođe.

21. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvođe; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia detí nie je dôvodná. Súd rozhodol o výchovnom prostredí detí len v októbri 2020. Už 17.02.2021 podal otec návrh na zmenu výchovného prostredia detí. V pôvodnom konaní bol model starostlivosti o deti matkou výsledkom dohody rodičov, otec s týmto modelom súhlasil. Zmena výchovného prostredia detí je zásadnou zmenou, nemala by byť dôsledkom ani krátkodobých ani nepodstatných zmien v živote rodičov a detí. Mala by nastúpiť vtedy, keď sa jeden z rodičov sa správa tak, alebo dôjde k takej významnej okolnosti, kedy sa výchovné prostredie, ako bolo pôvodne upravené, sa stane nevhodným pre dieťa, alebo doslova rodič stratí schopnosť o dieťa sa riadne postarať či rodič z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov osobne starostlivosť vykonávať nemôže, alebo nejaví o to skutočný záujem, či starostlivosť zanedbáva. V tomto prípade bolo preukázané, že v živote matky dieťaťa došlo v januári 2021 k situácii, keď rodičia, u ktorých s deťmi bývala jej ďalej neumožnili zotrvať v domácnosti s deťmi. Matka na to reagovala tak, že sa obrátila na otca detí. Hoci z dokazovania vyplynulo, že to spravila spôsobom, ktorý nie je zodpovedný k otcovi detí, tak aj z jeho správania je zrejmé, že ten nebránil tomu, že sa k nemu vrátila. Hoci spolužitie neobnovili, nedá sa ani povedať, že by matku detí odmietal, keď mali spolu počas dvoch týždňov, hoci raz ale predsa, intímny styk. Otec detí uvádzal, že matka v podstate od neho odišla opäť bez dôvodu, držala ho v tom, že sa vráti a čas návratu odďaľovala, matka detí zas uvádza, že ponechanie detí u neho do času, kým si ona nájde bývanie a prácu bolo po vzájomnej dohode. Ako súd už v skoršom rozhodnutí uviedol návrh na neodkladné opatrenie sa javil byť využitím situácie otcom detí a zrejme výsledkom opätovného odchodu matky detí komunikovaného matkou detí nie vhodným spôsobom.

24. Súd má preukázané, že tak matka ako aj otec detí sú schopní deti vychovávať aj sa o ne postarať, obaja majú vyriešenú aj otázku výpomoci s deťmi počas ich práce. Bolo preukázané, že prenechanie detí matkou otcovi bolo riešením, ktoré malo byť voči otcovi detí komunikované zodpovednejšie, a nedá sa vylúčiť ani to, že k odchodu matky od jej rodičov ani nemuselo dôjsť v čase s ešte nevyriešenou otázkou bývanie a práce, pokiaľ by rozumne a konštruktívne komunikovala s vlastnými rodičmi, ktorí ju predsa len ako dospelú s deťmi predtým prichýlili. Nič to však nemení na tom, že matka detí v pomerne krátkom čase problém s bývaním, prácou a výpomocou s deťmi v čase práce vyriešila, celá záležitosť nemala negatívny vplyv na deti a matka naďalej otcovi umožňuje s deťmi stretávanie. Preto nie je dôvod meniť úpravu z jesene 2020. Pokiaľ by sa však nerozvážne správanie matky opakovalo, či nastala situácia, že tá bude opakovaním riešiť životné problémy tým, že bude deti k otcovi "odkladať" a keď uzná za vhodné zas žiadať späť, alebo im nebude poskytovať stabilné rodinné prostredie, tak preváži záujem na zmene výchovného prostredia, pretože preváži predpokladaná stabilita výchovného prostredia u otca detí, rodiča ktorý je pravidelne s deťmi v kontakte, má všetky predpoklady na výchovu detí a môže sa spoľahnúť na podporu rodiny.

25. Záverom súd uvádza, že zmena výchovného prostredia by nemala byť experiment, ktorého účelom je riešiť konflikt rodičov na úkor záujmu detí. Nemala by byť ani trestom za to, že rodič stratí prácu či musí urgentne riešiť nové bývanie. Mala by nastúpiť pri opakovaných alebo vážnych zlyhaniach v plnení rodičovských povinností a ísť o riešenie prioritne v záujme detí, ktorého účelom je zabezpečiť vhodnejšie výchovné prostredie detí a najmä jeho stabilitu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach. Proti výroku I. rozsudku odvolanie rodičov nie je prípustné (§ 122 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.